

Češi by mohli říci: „Je nám líto, co se stalo“

CHRISTIANA BRÜCKNEROVÁ, ROZENÁ MÜLLEROVÁ Z TOCOVA

Jmenuji se Christiana Brücknerová, rozená Müllerová. Je mi 80 let a narodila jsem se v Tocově, vesnici, která ležela asi 11 km od Doupova (tato vesnice již neexistuje). Povoláním jsem lékařka všeobecného lékařství. V Doupově jsem chodila na gymnázium, které jsem ukončila maturitou. Potom jsem začala studovat na Karlově univerzitě v Praze. Bohužel jsem musela studium přerušit, protože jsem byla určena k totálnímu válečnému nasazení. Potom přišel rok 1945, ve kterém jsme zažili hrozné věci. Mé svědectví z Doupova nepochází z osobní zkušenosti, ale mám je od jednoho muže, obyvatele vesnice, který byl v Doupově ve věznici a všechny tyto zážitky sepsal. Tyto zápisy nyní předávám¹.

„Já jsem byl svědkem událostí, které se odehrály dne 5. června roku 1945 v Tocově. Je to malá obec, která leží 600 m vysoko v Doupovském pohoří. Tocov měl tehdy 600 obyvatel. V roce 1945 se tam odehrávaly hrozné věci. Byl jsem svědkem toho, že zde bylo před našima očima zastřeleno dvacet mužů z naší vesnice. Všichni byli náhodně vybráni, postaveni ke zdi, brutálně zmláceni a týráni. Jednomu sedmnáctiletému hochovi opakovaně potápěli hlavu do vody, potom ho zase vytáhli a pak přišel rozkaz k zastřelení. Partyzáni také stříleli z ulice do oken. Muži padli a ostatní obyvatelé vesnice je museli všechny pohřbit v masovém hrobě na hřbitově. Střelci na sobě nenosili žádné korektní vojenské uniformy. Měli kolem krku rudé šátky a část z nich měla německé uniformy. Nebyli to čeští vojáci. My jsme je nazývali revoluční gardy.“

Ale popravdě musím říci, že mé zážitky z 2. června pro mě byly ještě o hodně horší. Museli jsme nastoupit a bylo nám řečeno, že budeme téhož dne všichni zastřeleni. Tak jsme stáli a čekali, a protože jsem byla o něco vyšší než druzí, měla jsem strach, že mne zastřelí jako první. Proto jsem se pokrčila v kolenou, abych byla stejně vysoká, jako ti druzí. Nechtěla jsem padnout jako první. Trvalo to dlouhou dobu. Velitel k nám měl projev, že dnes budeme všichni zastřeleni, a že celé Sudety musí být dnes „vyčištěny“. Mluvil o tom, že má rád krev, že je rudá krev jeho bratrem a znamením, že nemá z ničeho strach a vedl podobné řeči. Stáli jsme tam a třáslí se hrůzou. Museli jsme nastoupit do útvaru a já jsem si myslela, že nás povedou k nějakému masovému hrobu, a že nás tam zastřelí. Vedli nás k poslednímu domu ve vesnici. V domě na chodbě

ležela na zemi celá rodina, tři děti a rodiče, celkem pět zastřelených osob. Museli jsme kolem nich těsně projít. Mrtvolky byly osvětlené a já nikdy nezapomenu na mnoho průstřelů v jejich tělech, která byla zasažena kulkami, pravděpodobně byli postřílení z kulometu. Kdo se na to nepodíval, ten se musel vrátit a projít ještě jednou kolem. Potom nás poslali domů. To bylo 2. června a 5. června se stalo to s těmi dvaceti muži.

Ve stejnou dobu – to jsme se dozvěděli později – byly v jednom výletním hostinci, který se jmenoval Kottelshof, zastřeleni dva muži ze statku spolu s jejich celou rodinou. Byli zastřeleni také i jejich sousedé. Jejich tříleté dítě bylo později nalezeno v nádrži na močůvku.

Toto byly mé zážitky, které jsem osobně zažila, a které mohu dosvědčit. Vedle mě stála moje sousedka, sedlákyň, která byla těhotná, měla vedle sebe tři malé děti a její muž stál před ní. Má přítelkyně stála vedle mě spolu se svou sestrou a její otec stál před ní.

Proč česká vláda neřekne: Byla to msta. V tom slově msta je již zdůvodněno, že bylo předtím něco špatného učiněno z německé strany. To nemůžeme a nesmíme pominout a velice toho litujeme. Ale Češi by mohli také říci: To co se stalo, toho velmi litujeme. A to by mi stačilo. Oni však stále pouze polemizují o míře a velikosti zavinění a mnoho lidí pochybuje o tom, že se toto všechno stalo a že tomu tak skutečně bylo².

V roce 1945 jsem přišla do Bavorska. Nejdříve jsem pracovala a potom jsem dokončila svá studia a absolvovala jako doktorka medicíny na universitě v Erlangenu. Mám dodnes ještě svoji praxi v malém měřítku. Jsou to moji staří pacienti.

To je všechno.

Dr. med. Christiane Brücknerová, rozená Müller z Tocova (archiv Nadační spolek Žatec)

POZNÁMKY

1. Vydavateli se nepodařilo zjistit, kde byly tyto zápisy uloženy.

2. Viz Česko-německá deklarace z 21. ledna 1997, dále s. 442.